

успява да убеди съда да остави без уважение искането на обвинителя за смъртни присъди. Много обосновано той изтъква, че подсъдимите като редови участници трябва да бъдат подведени под отговорност по втората половина на член 57 и член 64. След тричасово заседание членовете на съда обявяват присъдите - 14 души от подсъдимите са осъдени на различни срокове заточение, а четириима получават оправдателни присъди.

След голямо закъснение, породено от враждебни настроения на местни фанатизирани турци, искащи по-сувори наказания, на 29 юли 1876 г. се провежда второто съдебно заседание. Комисията е в същия състав, а процедурата - рутинна, включваща прочитане на протоколите от проведените разпити, обвинителна реч на прокурора и защитна пледоария. Позовавайки се на член 57 и член 170, съдът издава три смъртни присъди, трима души са оправдани, а останалите по силата на втората половина на член 57 са осъдени на различни срокове заточение и затвор.

Последни пред извънредния съд са изправени Стоян Заимов и неговият слуга Георги Манастирлията. За С. Заимов обвинителят иска смъртно наказание /член 55 и член 56 от НЗ/, тъй като той е подбуждал населението да въстане с оръжие в ръка срещу държавата. В защитната си реч Ил. Цанов държи наказанието да бъде по втората половина на член 58, както и съдът да вземе под внимание факта, че подсъдимият е само 22-годишен. След тричасово заседание съдът обявява, че осъжда Стоян Заимов на смърт, а слугата му на 5 години каторга. По-късно със сultански указ смъртната присъда на Заимов е заменена с вечно заточение.

В броя си от 4 август 1876 г. правителственият в. "Дунав" информира за дейността на Извънредния съд така: "Хакъ паша пристигна тук на 9 юни и се учреди едно съдебно дело, състоящо се от 7 мюсюлмани, 5 българи, 1 арменец и 1 евреин - всички 14 души. В това време се извърши туй което следва: 3-ма да претърпят смъртно наказание; 17 да се накажат с вечни окови; 14 се осъдиха на окови от 15 - 3 години; 1 на вечно заточение в Кипър; 1 на 2-годишен затвор в местожителството му; 2-ма като лежат болни, книжата им се предадоха на гражданските съдилища и 208 души бидоха освободени по висша милост."<sup>33</sup>

За председател на Извънредния съд в Търново Високата порта назначава Али Шефик бей, облечен в нужните правомощия и снабден с потребните инструкции, за да състави специалната комисия, която да разследва виновността на въстаниците и да ги съди според закона.<sup>34</sup> Заедно с Али Шефик бей от Цариград пристига Бехчет ефенди - по всеобщо мнение най-способният следовател в империята, а за негов помощник Русенският валия изпраща Саами бей. На основание дадените му правомощия председателят включва в комисията 7 турци и 7 българи - шефове и членове на правителствени учреждения, двама членове на Окръжния съд, градски първенци, за които се изисква да бъдат добри и честни и най-вече безпристрастни към случилото се. Търновският мютесариф Шериф Реуф изпълнява длъжността обвинител, но не се явява лично на делата, а делегира някой "фанатик оратор турчин", който да иска наказание за виновните. За защитник на подсъдимите е назначен Джовани